

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ
КОМПОНЕНТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ И УМЕНИЯ

ПОКАНА

**за участие в процедура чрез директно предоставяне на средства на
конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции по
Механизма за възстановяване и устойчивост
BG-RRP-1.015 „УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА“**

Съдържание

1. Наименование на инвестицията:	3
2. Наименование на процедурата:	3
3. Конкретни крайни получатели:	3
3.1. Допустими партньори	4
4. Измерения по кодове:	4
5. Териториален обхват:	4
6. Цели на предоставяната подкрепа по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:	6
8. Общ размер/бюджет (в лева) и вид на процедурата:	7
9. Минимален и максимален размер на предложение за изпълнение на инвестиция (в лева) по процедурата:	7
10. Съфинансиране от страна на крайния получател (ако е приложимо):	8
11. Дейности, допустими за финансиране:	8
12. Категории разходи:	15
13. Приложим режим на държавни помощи (ако е приложимо):	18
14. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):	19
15. Ред за оценяване на предложението за изпълнение на инвестиция:	19
16. Критерии и методика за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция:	20
17. Начин на подаване на предложение за изпълнение на инвестиция:	20
18. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	21
19. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиция:	23
20. Допълнителна информация:	24
21. Приложения към Поканата:	25

1. Наименование на инвестицията:

Национален план за възстановяване и устойчивост¹ (НПВУ)

Стълб „Иновативна България“

Компонент 1: „Образование и умения“

Инвестиция 1 (С1.1): „Центрове за НТИМ и иновации в образованието“

Компонент: „Училищна STEM среда“

2. Наименование на процедурата:

„УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА“

3. Конкретни крайни получатели²:

Конкретни крайни получатели по процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ са държавни и общински училища и центрове за специална образователна подкрепа на територията на Република България съгласно Заповед № РД09-853/18.04.2023 г. на министъра на образованието и науката (*Приложение Va към Поканата*) и посочени в Списък на конкретните крайни получатели и максимален размер на финансиране (*Приложение V към Поканата*).

Кандидатите по настоящата процедура трябва да разполагат с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиции съгласно Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции по процедура чрез директно предоставяне BG- BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ (*Приложение VIII към Поканата*). Информацията се попълва в съответното поле от секция 10. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.

Административен капацитет: екипът за изпълнение на предложението за изпълнение на инвестиция трябва да е съобразен със спецификата и обема на заложените дейности по предложението за изпълнение на инвестиция. Екипът за изпълнение трябва да включва минимум ръководител.

Финансов капацитет: кандидатът следва да опише по какъв начин кандидатът и партньорът (когато е приложимо) ще осигури/ят необходимото финансиране (оборотни средства) за изпълнение на дейностите, предвидени в предложението за изпълнение на инвестиции.

Оперативен капацитет: кандидатът и партньорът (когато е приложимо) следва да има/т опит в управление/изпълнение на проекти и/или опит в изпълнение на дейности, подобни на тези, включени в предложението за изпълнение на инвестиция.

¹ Национален План за възстановяване и устойчивост на Република България, април 2022 г., <https://www.nextgeneration.bg/>

² Съгласно приложение № П1 към Национален План за възстановяване и устойчивост на Република България, април 2022 г.

3.1. Допустими партньори³

В случай, че в рамките на Дейност 1 кандидат предвижда строително-монтажни работи, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ) и:

- недвижимият имот е публична общинска собственост и не е предоставен за управление на съответното училище-кандидат, в предложението за изпълнение на инвестиция следва задължително да бъде включена като партньор съответната община-собственик на недвижимия имот.

- недвижимият имот е публична държавна собственост и е предоставен за управление на община или на Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на културата (МК), Министерство на младежта и спорта (ММС) или Технически университет – София (ТУ-София) и не е предоставен за управление на съответното училище-кандидат, в предложението за изпълнение на инвестиция следва задължително да бъде включена като партньор съответната община или МОН, МК, ММС или ТУ-София.

Не е допустимо включването на други партньори в предложенията за изпълнение на инвестиции извън горепосоченото изискване.

При подаване на предложение за изпълнение на инвестиция с партньор следва да се представи Споразумение за партньорство (Приложение IV към Поканата) между конкретния краен получател и съответния партньор.

4. Измерения по кодове⁴:

Код по област на намеса:

112 – Подпомагане за начално до средно образование (с изключение на инфраструктурата)

108 – Подкрепа за развитието на цифровите умения

5. Териториален обхват:

Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната подкрепа по процедурата и очаквани резултати:

Процедурата е насочена към създаването на интегрирана учебна среда от ново поколение, която да поощри и подкрепи образователните иновации в обучението и преподаването в сферата на STEM⁵, креативността, изследванията и практическото им приложение. Процедурата цели изграждане на цялостна образователна STEM среда в българските училища, включваща обновяване, модернизирание и създаване на ново пространство, което позволява качествено образование – лабораторен комплекс и среда за придобиване на проектна и предприемаческа компетентност и работа в екип извън класическата система на класната стая. В образователната среда се развиват и надграждат лаборатории за придобиване на умения и работа по проекти чрез съвременно оборудване за експериментална работа във

³ Съгласно параграф 1, т. 5. ПМС № 114 от 8 юни 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост „Партньори на кандидатите за средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на инвестицията или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от инвестицията и разходват средства от Механизма за възстановяване и устойчивост.

⁴ Съгласно Приложение VI от Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.

⁵ Science, Technology, Engineering and Mathematics (наука, технологии, инженерство и математика).

всички STEM области и внедряване на дигитални технологии, включително такива, които позволяват да се работи интердисциплинарно, синхронно и асинхронно и чрез смесено обучение (blended learning).

STEM училищната среда включва цялостни интериорни решения в училищата, съвременно оборудване и обзавеждане с подходящи, многофункционални мебели, настилки, осветление, гъвкави преградни решения за работа в групи, обучителна техника, но и материали по роботика и други практически занимания. STEM средата за умения изисква създаване на нови модели за придобиване на ключови компетентности за учене през целия живот, включително на умения, спомагащи за критичното и аналитичното мислене, за дигитална креативност, както и на такива, свързани с активното гражданство и с решаването на житейски проблеми, наложени от динамиката на технологичната и социална трансформация на обществото. Инвестицията ще подпомогне въвеждането на нови методи на преподаване, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, създаване и внедряване на ново учебно съдържание в посока интегриране на предметните области от STEM и развитие на нагласи за развитие на иновациите и предприемачеството.

Изпълнението на процедурата ще подпомогне развитието на училищната общност и повишаването на мотивацията за учене, ангажираността, уменията и постиженията на учениците. Ще подпомогне развитието на практически умения, съобразени с нуждите на пазара на труда, свързани с работата в екип, аналитично и критично мислене, използване на научноизследователски методи и подходи, откриването и създаването на практически решения на проблеми от реалния живот чрез проактивна и предприемаческа нагласа и поведение. Същевременно ще се стимулират креативността, критичното, лингвистическото, математическо и технологично мислене посредством експериментално, проектно, изследователско и предприемаческо обучение. Създаването на STEM среда в българските училища ще осигури достъпа до качествено образование на учениците, включително от уязвими групи, като напр. роми. Изпълнението на процедурата ще намали и неравенството в достъпа до цифрови технологии и иновативни образователни програми, инструменти и съдържание.

Основна цел на процедурата е осигуряване на физическата среда и техническото оборудване и обзавеждане на STEM пространства в училищното образование с оглед създаване на интегрирана учебна среда от ново поколение, която да поощри и подкрепи образователните иновации в обучението и преподаването в сферата на STEM и да се повиши интересът към науките и научните изследвания у учениците.

Процедурата надгражда национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“ като предоставя възможност на училищата, които вече са финансирани по тази програма да разширят и/или наградят своите проекти чрез допълнително финансиране за разширяване на STEM средата.

Настоящата процедура ще бъде допълнена от операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“, финансирана по Програма „Образование“ 2021-2027, чрез предвидените обучения на учители за придобиване на умения за преподаване в STEM среда. С оглед осигуряване на пълна синергия с инвестицията по НПВУ, в рамките на горесцитираната операция по Програма „Образование“ 2021-2027 ще бъде разработено обучително съдържание и материали за използване на апаратурата, закупена по процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“.

Настоящата процедура отговаря на препоръка 4 от Специфичните за държавата препоръки, дадени от ЕК в доклада за България за 2020 г. в рамките на Европейския семестър 2020 г.: оценка на напредъка в структурните реформи, предотвратяването и коригирането на

макроикономическите дисбаланси и резултати от задълбочените прегледи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1176/2011:

- да подобри пригодността за заетост чрез засилване на уменията, включително на цифровите умения;

- да повиши качеството, приложимостта на пазара на труда и приобщаващия характер на образованието и обучението, по-специално за уязвимите групи и ромите.

Процедурата допринася за повишаване качеството и иновативността на/в обучението и натрупването на практически знания наред с теоретични, осигуряване на условия за повишаване на цифровата грамотност на учениците, учителите и родителите, както и за включване в образователния процес на ученици от уязвими групи.

Процедурата отговаря и на заложената в Националния план за възстановяване и устойчивост реформа 1: „Реформа на предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот“ и зададените в нея етапи: приети изменения и допълнения в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), приемане и изменение на подзаконова нормативна уредба, модернизирани нормативна рамка в сферата на професионалното образование и обучение, Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030). Инвестицията в иновации с фокус върху STEM подпомага провежданите реформи в образователната система в страната и прилагането на компетентностния подход, заложен в ЗПУО и Стратегическата рамка.

В рамките на процедурата няма да бъдат подкрепяни дейности, съответно разходи финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от общинския бюджет, националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма през последните 5 години преди крайния срок за кандидатстване по процедурата за предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост или до предоставяне с решение на СНД на средства по Механизма. В тази връзка кандидатът/партньорът попълва и подава към предложението за изпълнение на инвестиция **Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Поканата)**. В случай че към датата на подписване на договора за финансиране са възникнали промени в декларираните обстоятелства, на етап договаряне кандидатът/партньорът подава повторно Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Поканата). Недопускането на дублиране на дейности, съответно разходи, ще се съблюдава както на етап кандидатстване (чрез декларации), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране и др.).

7. Индикатори⁶:

Индикатори, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

• **Училища с новоизградени и/или новооборудвани лаборатории за НТИМ⁷, в т.ч. класни стаи с достъп до високи технологии⁸ - брой⁹.**

Индикаторът обхваща броя на училищата (вкл. центрове за специална образователна подкрепа) с новоизграден и/или новооборудван STEM център, в т.ч. високотехнологични

⁶ Посочват се конкретни изисквания към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в предложенията за изпълнение на инвестиция, в случай че има такива.

⁷ Наука, технологии, инженерство и математика (STEM).

⁸ Високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС)

⁹ В ПРИЛОЖЕНИЕ към Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на България е заложена крайна цел Училища с новоизградени и/или новооборудвани лаборатории за НТИМ, в т.ч. класни стаи с достъп до високи технологии – 2243.

оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС) по настоящата процедура. Целевата стойност на индикатора във всяко предложение за изпълнение на инвестиция е „1“ и базовата стойност е „0“.

Индикаторът е задължителен за включване в предложението за изпълнение на инвестиция.

В секция 5. „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване в Информационната система за Механизма ИСУН 2020, Структурата за наблюдение и докладване (СНД) служебно е заложила индикатора, посочен по-горе, и не се налага информацията да бъде допълвана от страна на кандидатите.

• **Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения и образователни заведения – брой лица;**

Индикаторът измерва максималния брой учебни места в изградената STEM среда, с подкрепа чрез мерки по линия на Механизма. Капацитетът се изчислява в съответствие с националното законодателство, но не включва учители, родители, помощен персонал или други лица, които също могат да използват съоръженията.

Индикаторът е задължителен за включване в предложението за изпълнение на инвестиция.

Информационната система за Механизма не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидатите.

8. Общ размер/бюджет (в лева) и вид на процедурата:

534 335 450 лева с ДДС (от тях 445 279 542 лв. са средства от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и 89 055 908 лв. представляват ДДС и се финансират от държавния бюджет на Република България).

Средствата по настоящата процедура се предоставят чрез процедура за директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции, по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 2 от Постановление № 114 на Министерския съвет от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 114/2022 г.).

ВАЖНО!!!

При спиране на финансирането по настоящата инвестиция или по част от нея Ръководителят на структурата за наблюдение и докладване или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура за предоставяне на средства ще прекрати процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ съгласно чл. 26 (1), т. 2 от ПМС 114/2022 г.

9. Минимален и максимален размер на предложение за изпълнение на инвестиция (в лева) по процедурата:

Минимален размер: Неприложимо.

Максимален размер: съгласно **Списък на конкретни крайни получатели и максимален размер на финансиране (Приложение V към Поканата)**.

В случай на наличие на остатъчен финансов ресурс след договаряне по процедурата, училищата, финансирани по Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“,

може да бъдат поканени за увеличаване на отпуснатата финансова помощ чрез изменение на договорите за финансиране на инвестиция по НПВУ до изчерпване на ресурса.

10. Съфинансиране от страна на крайния получател (ако е приложимо):

Не се изисква.

11. Дейности, допустими за финансиране:

Преки дейности:

Дейност 1: Изграждане на STEM център¹⁰ и ВОСКС в училище.

Училищният STEM център¹¹ е съвкупност от учебни пространства с подходящо разпределение и интериорен дизайн, съвременно осветление и озвучаване, работни станции, обзавеждане и оборудване, свързани с учебните STEM дейности за практическо и приложно обучение по точните, инженерните науки, информационни технологии, и свързаните с това дейности за творчество, предприемачество и иновативност.

Дейността включва закупуване, доставка и монтаж на съвременно технологично оборудване, обзавеждане и на дълготрайни нематериални активи (софтуерни продукти), подкрепящи ученето и творчеството в училищна STEM среда.

Дейността включва и закупуване и монтаж на технологично оборудване, необходимо за създаване на високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС) (интерактивни дисплеи, и др.), чрез които да се гарантира ефикасен, неограничен и равен достъп до модерно и дигитално образователно съдържание. ВОСКС следва да надграждат и допълват други рамки, свързани с използването на цифрови технологии в образованието като премахват бариерите, поставени от физическото разстояние, задължителното обвързване с точно определен график на занятията, липсата на достъп до класна стая поради медицински, социални или други причини.

В рамките на дейността се включва и ремонт, основен ремонт, реконструкция в училищната среда единствено с цел обособяване на нови пространства за учене от съвременен характер и преобразуване на съществуващи традиционни учебни пространства и общи пространства/зони (в това число разделяне, обединяване, но не и нов строеж) за създаването на нова архитектурна образователна среда, която представлява физическия STEM център.

Дейността не включва подобряването на общата инфраструктура в училището (покрив, ограда, двор, асансьори, стълбища, водопроводна канализация, външна изолация и т.н.). Ремонтването на тоалетни, коридори и фойета може да бъде включено в предложението за изпълнение на инвестиции, ако тези помещения попадат в общото пространство на предвиждания STEM център. Не са допустими строително-монтажни работи в училищните сгради, финансирани по процедури BG-RRP-1.007 „МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА“, BG-RRP-1.012 „ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ СГРАДИ НА УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“ и BG-RRP-1.014 „ИЗГРАЖДАНЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА

¹⁰ За целите на процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ под „център“ се разбира групирането на повече от една съседни класни стаи, кабинети, лаборатории, хранилища и прилежащите към тях пространства. Центърът трябва да има общ фокус. Препоръчително е пространствата, които центърът включва, да са разположени в близост и на един и същ етаж от сградата. Включването на училищните библиотеки е възможно, ако те се трансформират в съвременни технологични пространства.

¹¹ Училищната STEM среда обединява цялостни решения за физическата и цифровата среда на учене, техническото оборудване на STEM пространството, прилаганите методи на преподаване и на учене, иновативна и гъвкава организация на учебния процес, адаптиране на нови форми на управление, лидерство и взаимодействие на училищния екип, целенасочена квалификация и подкрепа за училищните колективи, споделяне на учебното пространство и взаимодействие с представители на местната и училищна общност.

ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ“ (в случай на СМР в цялата сграда или при ново строителство) по Националния план за възстановяване и устойчивост, както и по Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“.

ПОДГОТОВКА НА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА И СЪГЛАСУВАНЕ С НАЦИОНАЛНИЯ STEM ЦЕНТЪР

Преди подаването на предложението за изпълнение на инвестиции в Информационната система за Механизма по процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“, всеки кандидат следва да изготви и да подаде за съгласуване **Концепция за изграждане на училищна STEM среда**, представена във формат Excel съгласно образец (*Приложение II към Поканата*) и Решение на Педагогическия съвет за одобряване на Концепцията по образец (*Приложение IIIв към Поканата*). Концепцията за изграждане на училищна STEM среда (*Приложение II към Поканата*) трябва да бъде подписана с електронен подпис от директора на училището (или оправомощено от него лице) и да бъде придружена от Декларации на поне двама педагогически специалисти в избраните в Концепцията направления от училището (*Приложение IIIа към Поканата*), че ще съдействат за реализиране на Концепцията и ще използват закупеното оборудване в процеса на обучение. След преглед на представените документи за съответствие с изискванията, Концепцията за изграждане на училищна STEM среда ще бъде подписана с електронен подпис от директора на Националния STEM център (или оправомощено от него лице). **Детайлна информация за реда на подготовка на Концепция и подаването ѝ за съгласуване е публикувана на следния интернет адрес: <https://www.mon.bg/bg/100886>.**

ВАЖНО !!!

За всеки вид оборудване/обзавеждане/софтуер, планирано за закупуване в Концепцията за изграждане на училищна STEM среда (*Приложение II към Поканата*), кандидатът задължително следва да докаже осъществени проучвания в интернет за цени на стоки от минимум два източника за доказване на планиран разход, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид доставка. При извършени проучвания в интернет за активи, в колона „Източник за формиране на единична цена на вид оборудване/обзавеждане“ на съответния лист за избраните направление/я, ВОСКС и Специализирано оборудване в Концепцията следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива. В случай че в интернет не е налична информация за цена на даден актив, кандидатът може да приложи оферти за доставки с предложени цени от доставчика (минимум два източника). От представените проучвания в интернет и/или оферти следва да е видно наименованието на съответния актив, цена на актива и вид на валутата. Представените проучвания в интернет за стоки и/или оферти за доставки с предложени цени от доставчика на стоката от минимум два източника, се проверяват от СНД на етап оценка на предложението за изпълнение на инвестиция и не се проверяват при подаването на Концепцията за изграждане на училищна STEM среда за съгласуване.

Максималният размер на средства, които се предоставят за изграждане на STEM център **във всяко училище-кандидат** по настоящата процедура, **както и минималният брой ВОСКС**, са посочени в Списъка на конкретните крайни получатели и максимален размер на финансиране (*Приложение V към Поканата*).

За изграждане на STEM центъра кандидатът може да **избере едно или комбинация от няколко направления** (Роботика и Кибер-физични системи, Дизайн и 3D Прототипиране, Природни науки, Зелени технологии и устойчиво развитие, Математика и Информатика) според потребностите на училището.

Количеството на избраното оборудване трябва да бъде **съобразено с броя учебни места в училищния STEM център.**

ВОСКС могат да бъдат разположени както в рамките на STEM центъра, така и извън него, в други подходящи учебни помещения на училището, по преценка на кандидата.

Планираното за закупуване технологично оборудване трябва да съответства на минималното ниво на оборудване по направления и за ВОСКС и да бъде съвместимо с наличните ресурси в училището кандидат.

Допустимо е и закупуването на допълнително специализирано оборудване за STEM според спецификата на училището, избраните направления и профила на учителите.

Повече информация за направленията, минималното ниво на оборудване и допълнителното специализирано оборудване STEM е посочена в информацията за реда на подготовка на Концепция и подаването ѝ за съгласуване, публикувана на следния интернет адрес: <https://www.mon.bg/bg/100886>.

Обзавеждането и интериорното оформление в училищния STEM център следва да съответстват на изискванията на Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

ВАЖНО!!! Общият бюджет за изграждане на училищна STEM среда включва:

- преки разходи (за STEM (СМР/оборудване/обзавеждане/софтуер) и за ВОСКС (оборудване/софтуер)),
- непреки разходи (за организация и управление на предложението).

При подготовката на Концепцията за изграждане на училищна STEM среда, и впоследствие на етапа на подготовка на предложението за изпълнение на инвестиция, кандидатът трябва да се съобрази с ограниченията за разходите, посочени в Списък на конкретни крайни получатели и максимален размер на финансиране (Приложение V към Поканата), както следва:

- **Разходи за STEM:** до размера, посочен за съответното училище в Списък на конкретни крайни получатели и максимален размер на финансиране (Приложение V към Поканата);
- **Разходи за СМР и обзавеждане за STEM:** до 45% от планираните разходи за STEM;
- **Разходи за оборудване за STEM:** минимум 45% от планираните разходи за STEM включващи закупуването на комплект/и от оборудване и софтуер за функционирането му/им.
- **Разходи за допълнително специализирано оборудване за STEM:** до 20% от планираните разходи за оборудване за STEM;
- **Разходи за софтуер за STEM:** до 10% от планираните средства за STEM; В рамките на тези средства се включва закупуването на самостоятелен софтуер, извън този необходим за функционирането на оборудването.
- **Разходи за ВОСКС:** до размера, посочен за съответното училище в Списък на конкретни крайни получатели и максимален размер на финансиране (Приложение V към Поканата);

- Разходи за софтуер за ВОСКС: до 10% от планираните средства за ВОСКС; В рамките на тези средства се включва закупуването на самостоятелен софтуер, извън този необходим за функционирането на оборудването.
- Разходи за организация и управление на предложението – точно 1% от преките разходи (т.е. 1 % от средствата за STEM и ВОСКС).

**ПОДАВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ
ПРОЦЕДУРА BG-RRP-1.015 „УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА“ В
ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА НА МЕХАНИЗМА, СЛЕД СЪГЛАСУВАНЕ НА
КОНЦЕПЦИЯТА ОТ НАЦИОНАЛНИЯ STEM ЦЕНТЪР**

1. На етапа на кандидатстване кандидатите следва да представят следната документация:

- Концепция за изграждане на училищна STEM среда, представена във формат Excel съгласно образец (*Приложение II към Поканата*), подписана с електронен подпис от директора на училището (или оправомощено от него лице) и от директора на Националния STEM център (или оправомощено от него лице), придружена от документите, представени при подаването на Концепцията за изграждане на училищна STEM среда за съгласуване, а именно - Решение на Педагогически съвет за одобряване на Концепцията училищна STEM среда (*Приложение IIIв към Поканата*) и Декларации от поне двама педагогически специалисти в избраните в Концепцията направления, че ще съдействат за реализиране на Концепцията и ще използват закупеното оборудване в процеса на обучение (*Приложение IIIа към Поканата*);

В случай, че в рамките на Дейност 1 кандидат предвижда строително-монтажни работи, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно ЗУТ, кандидатът следва да представи също и:

- Документ за собственост и актуална скица на недвижимия имот, обект на интервенция по проекта, от които да е видно, че недвижимият имот се ползва от образователната институция по предложението за инвестиция и е собственост на кандидата или на партньора или е публична държавна собственост, предоставена за управление на кандидата или партньора и не е с предоставени права за ползване или управление на други институции, различни от кандидата/партньора (*освен в случаите, когато недвижимият имот се ползва едновременно от образователната институция по предложението и от друга образователна институция*).
- Решение на Общинския съвет (*в случай, че недвижимият имот е публична общинска собственост/публична държавна собственост в управление на общината и не е предоставен за управление на съответното училище-кандидат*), с което се дава съгласие съответната община да участва като партньор в предложението за изпълнение на инвестиция .
- Споразумение за партньорство (*Приложение IV към Поканата*) между училището конкретен краен получател и партньора (*в случай че недвижимият имот не е собственост и/или не е предоставен за управление на училището-кандидат*).

2. Проектирането, изпълнението, завършването на строителството и въвеждането на обекта в експлоатация (когато е приложимо) се извършват по реда на ЗУТ и приложимата нормативна уредба и съгласно условията на договора за строителство/за инженеринг и в рамките на срока на договора за финансиране, но не по-късно от 31.05.2026 г. В същия

срок следва да бъде доставено и монтирано предвиденото оборудване, обзавеждане и софтуер.

3. В рамките на срока на договора за финансиране, но не по-късно от 31.05.2026 г., съответният доставчик на оборудването следва задължително да проведе инструктаж на педагогическите специалисти за използване на оборудването. Това изискване следва задължително да се включи в документацията за възлагане на съответната обществена поръчка за доставка.

4. Изпълнението на дейностите по закупуване на оборудване, обзавеждане, софтуер и за строително-монтажни работи (СМР) следва да бъде възлагано на външни изпълнители от училището-конкретен краен получател чрез провеждане на обществени поръчки по пазарни цени, при спазване на условията за състезателност, прозрачност, недискриминационност и безусловност на обществените поръчки, определени в т. 89 - т. 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/С 262/01). В случай на СМР, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно ЗУТ, дейностите по строителство следва да се възложат от съответния възложител по реда на ЗУТ, кандидат или партньор по предложението за изпълнение на инвестиция.

5. В случаите на сгради културни ценности, включени в обхвата на Закона за културното наследство, проектната документация за СМР за съответните сгради се съгласува по реда на Закона за културното наследство, което се удостоверява със становище от компетентен орган.

6. Оригиналните документи на работния/техническият проект в целия му наличен обем (чертежи, количествени сметки и др.) и свързаната с него налична документация (съгласувания, одобрения и разрешения, детайлна КСС и др.) за всеки обект на интервенция се съхраняват от Крайния получател. СНД проверява представените от крайния получател законосъобразни разходооправдателни документи в искането за плащане в Информационната система за Механизма преди изготвянето на всеки платежен документ.

7. Крайният получател и партньорът (ако е приложимо) носи/ят пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработения инвестиционен проект в съответствие с действащата нормативна и подзаконова уредба в страната, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването на инвестиционния проект в качеството му на Възложител по ЗУТ на проекта.

8. За интервенции, за които се изисква издаване на разрешение за строеж, крайният получател/партньорът трябва да предвиди строителен надзор по чл. 168 от ЗУТ от лицензирана фирма-консултант съгласно чл. 166 от ЗУТ за интервенции върху строежи от първа до четвърта категория.

ВАЖНО !!!

В съответствие с етапи, заложи в Приложението към Решението за изпълнение на Съвета за одобряване на оценка на плана за възстановяване и устойчивост на България, **се определя следният етап за крайните получатели по всяко предложение за изпълнение на инвестиция:**

- до края на четвърто тримесечие на 2023 г. конкретните крайни получатели следва да са сключили всички договори за строителство или да са сключили всички договори с изпълнители по обществените поръчки за инженеринг на сградите, обект на интервенция.

Договорът за финансиране с конкретен краен получател, който не е постигнал горния етап към датата на изтичане на четвърто тримесечие на 2023 г., може да бъде прекратен едностранно от СНД.

ВАЖНО !!!

Дейностите в предложението за изпълнение на инвестиция следва да се изпълняват в съответствие с шестте екологични цели и изискванията на Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост, които са налични на следния интернет адрес: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218(01)).

Предложението за изпълнение на инвестиция следва да се реализира при спазване на следните изисквания:

- С оглед избягване причиняването на значителни и дългосрочни вреди за околната среда във връзка с прехода към кръговата икономика, икономическите оператори, извършващи строително-монтажни работи на сградите, трябва да гарантират, че поне 70% (тегловни) от неопасните строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване (с изключение на естествено срещащи се материали, посочени в категория 17 05 04 в Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532 / ЕО), (вкл. изгарянето или изхвърляне на отпадъци, с изключение на изгарянето на неретицируем опасен отпадък), генерирани на строителния обект, ще бъдат подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали, включително насипните дейности, при които се използват отпадъци за заместване на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване.

- „План за управление на строителните отпадъци“ следва да бъде неразделна част от всеки инвестиционен проект, с обхват и съдържание, съгласно чл. 4 и 5 от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за използването на рециклирани строителни материали, приета с Постановление на Министерски съвет № 277 от 2012 г. Опазването на околната среда следва да бъде приоритет при изпълнението на обществените поръчки. Всички строително-монтажни дейности следва да се извършват при стриктно спазване на приложимите изисквания на нормативните документи, инструкциите на възложителя и други компетентни органи в областта на опазването на околната среда и в съответствие с изискванията на международния стандарт EN ISO 14001: 2015.

- Операторите, извършващи строителството, са длъжни да гарантират, че строителните компоненти и материалите, използвани при строително-монтажните работи на сградите, не съдържат азбест, нито вещества, които предизвикват много голямо безпокойство, както е определено въз основа на списъка на веществата, подлежащи на разрешение, посочен в приложение XIV Регламент (ЕО) № 1907/2006.

- По време на строителните дейности следва да бъдат взети мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители.

Дейностите и разходите в предложението за изпълнение на инвестиция трябва да бъдат обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и да не водят до значителни вреди за шестте екологични цели, попадащи в обхвата на принципа. Предложението за изпълнение на инвестиции не трябва да включва дейности и разходи, които биха могли да доведат до нарушаване на принципа. Кандидатът декларира, в Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Поканата), че ще спазва принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ в процеса на изпълнение на инвестицията и описва в секция 10. Допълнителна информация необходима

за оценка на проектното предложение, поле „Ненанасяне на значителни вреди“ на Формуляра за кандидатстване по какъв начин планираните дейности и разходи в предложението за изпълнение на инвестиция са обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“. На етап изпълнение, конкретните крайни получатели попълват **Формуляр за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH) от инфраструктурни инвестиционни проекти (Приложение XIV към Поканата).**

Освен описаните по-горе допустими преки дейности, предложението за изпълнение на инвестиция задължително трябва да включва и следните непреки дейности:

- Дейности за организация и управление;

и

- Дейности за информация, комуникация и публичност.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“. Те трябва да се опишат в секция 10 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.**

ВАЖНО !!!

Съгласно чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, получателите на финансиране от Европейския съюз следва да посочват неговия произход и **осигуряват видимост на финансирането от Европейския съюз.** В тази връзка те имат следните задължения:

1. При всички мерки за информация, комуникация и публичност, предприети от конкретния краен получател, изрично се указва произходът на финансиране чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики с упоменаване на „финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“.

Логата са налични тук:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/.

Оперативни насоки за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf.

2. По време на изпълнението на предложението за изпълнение на инвестиция конкретният краен получател информира обществеността за получената подкрепа, като:

- Включва на своя уебсайт, когато такъв съществува - кратко описание на проекта, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от ЕС;
- Във всеки документ, свързан с изпълнението на проекта, се посочва финансовата подкрепа от ЕС, както и упоменаването „Финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“.
- По време на изпълнението на инвестицията, по която не се финансира инфраструктура или строителни дейности, се поставя минимум един плакат с информация за инвестицията (минимален размер А3), в който се откроява финансовата подкрепа от ЕС, на видно за обществеността място като например входа на сграда.
- Организира минимум две публични събития в процеса на изпълнение на предложението за изпълнение на инвестиции.

12. Категории разходи:

Бюджетът (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на разходите за изпълнение на инвестицията.

По време на оценката на предложението за изпълнение на инвестиция е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложи разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от кандидата от страна на оценителната комисия, както и корекции в бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция. Освен тях корекции в бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, които не се финансират по процедурата. Корекциите в бюджета не могат да водят до невъзможност за изпълнение на целите на инвестицията или на дейностите по изпълнението ѝ.

За да бъдат **финансирани**, разходите по настоящата процедура трябва да са извършени от кандидата **след 1 февруари 2020 г. до срока за изпълнение на инвестицията съгласно договора за финансиране по процедурата** и да допринасят за постигане на резултата – изграждане на STEM центрове и ВОСКС в училищата, както следва:

Преки разходи:

I. Разходи за СМР

1. Разходи за СМР на STEM център

1.1. Разходи за СМР на STEM център

В бюджетен ред 1.1. се посочва **общата стойност** на разходите за:

- изготвяне на работен/технически проект и авторски надзор **или** инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство)

!!! При възлагане на инженеринг непредвидени разходи за СМР не се финансират по настоящата процедура.

!!! При възлагане на СМР въз основа на одобрен технически проект, в рамките на общата стойност на СМР е допустимо да се включат и до 10% непредвидени разходи за СМР.

- набавянето на необходими съгласувателни и разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;

- оценка на съответствието на проектите, съгласно чл. 142, ал. 4 и чл. 169 от ЗУТ;

- строително-монтажни работи;

- строителен надзор съгласно чл. 168, ал. 2 от ЗУТ;

- услуги, които са пряко свързани с проекта, финансиран по настоящата процедура и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като инженерни и технически изследвания и др.

- въвеждане на обекта в експлоатация/разрешаване ползването на строежа.

Разходите по бюджетен ред 1.1 трябва да бъдат насочени към **код 112 – Подпомагане за начално до средно образование (с изключение на инфраструктурата)**, като това трябва

да бъде посочено в поле „Детайли“ на разхода в секция 7 „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване.

II. Разходи за материални активи

2. Разходи за оборудване за STEM без допълнително специализирано оборудване за STEM

2.1. Разходи за оборудване за STEM без допълнително специализирано оборудване за STEM

3. Разходи за допълнително специализирано оборудване за STEM

3.1. Разходи за допълнително специализирано оборудване за STEM

4. Разходи за оборудване за ВОСКК

4.1. Разходи за оборудване за ВОСКК

5. Разходи за обзавеждане за STEM

5.1. Разходи за обзавеждане за STEM

Разходите по бюджетни редове **2.1., 3.1., 4.1. и 5.1.** трябва да бъдат насочени **към код 108 - Подкрепа за развитието на цифровите умения**, като това трябва да бъде посочено в поле „Детайли“ на всеки един разход в секция 7 „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване.

III. Разходи за нематериални активи

6. Разходи за софтуер за STEM

6.1. Разходи за софтуер за STEM

7. Разходи за софтуер за ВОСКК

7.1. Разходи за софтуер за ВОСКК

Разходите по бюджетни редове **6.1. и 7.1.** трябва да бъдат насочени **към код 108 - Подкрепа за развитието на цифровите умения**, като това трябва да бъде посочено в поле „Детайли“ на всеки един разход в секция 7 „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване.

IV. Непреки разходи

8. Непреки разходи по проекта

8.1. Разходи за организация и управление (вкл. за информация, комуникация и публичност)

В бюджетен ред 8.1., в колона „БФП“, подколона „ЕС“, кандидатът посочва разходите за организация и управление, вкл. за информация, комуникация и публичност, които се планират в размер на **1% от преките разходи без ДДС** по проекта. Разходите за невъзстановим ДДС се посочват в същия бюджетен ред, колона „БФП“, подколона „Невъзстановим ДДС“.

ВАЖНО !!!

Разходите в секция 7 „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване на предложението за изпълнение на инвестиция следва да са съобразени с ограниченията, описани в т. 11 от Поканата, както и да съответстват на подадената в Секция 12 „Прикачени електронно подписани документи“ Концепция за изграждане на училищна STEM среда, одобрена от Националния STEM център, а именно:

- Бюджетен ред 1. Разходи за СМР за STEM център + бюджетен ред 5. Разходи за обзавеждане за STEM $\leq 45\%$ от (бюджетен ред 1 + бюджетен ред 2 + бюджетен ред 3 + бюджетен ред 5 + бюджетен ред 6);
- Бюджетен ред 2. Разходи за оборудване за STEM без допълнително специализирано оборудване за STEM + бюджетен ред 3. Разходи за допълнително специализирано оборудване за STEM $\geq 45\%$ от (бюджетен ред 1 + бюджетен ред 2 + бюджетен ред 3 + бюджетен ред 5 + бюджетен ред 6);
- Бюджетен ред 3. Разходи за допълнително специализирано оборудване за STEM $\leq 20\%$ от (бюджетен ред 2 + бюджетен ред 3);
- Бюджетен ред 6. Разходи за софтуер за STEM $\leq 10\%$ от (бюджетен ред 1 + бюджетен ред 2 + бюджетен ред 3 + бюджетен ред 5 + бюджетен ред 6); • Бюджетен ред 7. Разходи за софтуер за ВОСКС $\leq 10\%$ от (бюджетен ред 4 + бюджетен ред 7); • Бюджетен ред 8. Непреки разходи по проекта = 1% от (бюджетен ред 1 + бюджетен ред 2 + бюджетен ред 3 + бюджетен ред 4 + бюджетен ред 5 + бюджетен ред 6 + бюджетен ред 7).

Не е допустимо въвеждането на допълнителни бюджетни редове в предложението за изпълнение на инвестиция извън посочените по-горе.

Разходите за **невъзстановим ДДС** за преките разходи за СМР, за материални и нематериални активи, както и за непреките разходи могат да се финансират по настоящата процедура, като те представляват национално съфинансиране. Тези разходи се включват в секция 7 „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване, в колона „БФП“, подколони „Невъзстановим ДДС“ на съответния бюджетен ред като част от общата стойност на съответния разход.

Разходите за **възстановим ДДС** не се включват в предложението за изпълнение на инвестицията.

ДДС, начислен върху изброените преки разходи, съответно непреки разходи, може да бъде финансиран по настоящата процедура, в случай че е невъзстановим съгласно националното законодателство и конкретният краен получател/партньор няма основание да упражни право на данъчен кредит по реда на ЗДДС. Конкретният краен получател следва да посочи основанието от ЗДДС, на което определя ДДС за невъзстановим и да декларира всяко свързано с това обстоятелство изменение.

За всички разходи трябва се осигури спазването на изискването (от конкретния краен получател и/или от съответната община) разходите да са извършени от кандидата и/или партньора и да са в съответствие с разпоредбите на т. 12 от Поканата, както и на действащата Система за управление и контрол на плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена от заместник-министър председателя по еврофондовете и министър на финансите, респективно министъра на финансите.

Не се финансират по настоящата процедура следните видове разходи:

- разходи за ДДС, за които крайният получател/партньорът може да упражни правото на данъчен кредит по реда на ЗДДС;
- разходи за закупуване на оборудване/обзавеждане – втора употреба;
- разходи за консултантски услуги за подготовка Концепцията за изграждане на училищна STEM среда и/или попълване на формуляра за кандидатстване за предложение за изпълнение на инвестиция;

• всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима. Оценителната комисия може да нанесе корекции във Формуляра за кандидатстване, в т.ч. и в бюджета на проекта (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности за финансиране по процедурата.

13. Приложим режим на държавни помощи (ако е приложимо):

По процедурата се предвижда финансиране за осъществяване единствено на дейности с нестопански характер – инвестиции в държавни училища към Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на младежта и спорта, Технически университет-София и общински училища (вкл. центрове за специална образователна подкрепа), които представляват публична инфраструктура и в тях не се извършва икономическа дейност.

Съгласно постоянната съдебна практика на Съда на ЕС квалифицирането на дадена процедура като „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС изисква кумулативно да са изпълнени следните условия: да има подкрепа от страна на държавата, да се засяга търговията между държавите членки, да се предоставя селективно предимство на бенефициентите, да се нарушава/заплашва конкуренцията.

Общините и училищата (вкл. центрите за специална образователна подкрепа) съгласно Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО), в качеството им на кандидати изпълняват държавната политика в сферата на образованието и не се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно чл. 25 от ЗПУО училищата са институции в системата на образованието, в които се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. Училищата издават документите за етап/степен на завършено образование по реда на ЗПУО. Съгласно чл. 49, ал. 7 от ЗПУО центрите за специална образователна подкрепа са държавни и общински. Съгласно чл. 26 и чл. 49, ал. 2 от ЗПУО центрите за специална образователна подкрепа са институции в системата на образованието, в които се организират дейности, подкрепящи приобщаването, обучението и възпитанието на ученици със специални образователни потребности.

Ремонтираните помещения (когато е приложимо) и закупеното оборудване/обзавеждане/софтуер със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост ще бъдат използвани само за неикономически дейности, свързани с обучение на ученици, включително закупеното оборудване/обзавеждане/софтуер няма да се отдава под наем на външни лица.

Дейностите на училищата (вкл. центрите за специална образователна подкрепа) съгласно ЗПУО и подзаконовата нормативна уредба в сферата на образованието, могат да се считат за нестопански, когато за изпълнението им в нормативен акт същите са посочени като такива, които следва да бъдат изпълнявани от структури на Министерството на образованието и науката, тъй като са „дейности, които са обект на държавна политика“ съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО и в съответствие с т. 28-29 от Известието. Съгласно съдебната практика на Европейския съд, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може

да се счита за неикономическа дейност. Неикономическият характер на общественото образование по принцип не се засяга от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства.

Изборът на изпълнители ще бъде извършван по открит, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с действащото законодателство в областта на обществените поръчки.

Предвид гореизложеното, настоящата процедура не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи и процедурата се реализира в режим „не помощ“, като избраният режим съответства на целите на политиката в сектор образование.

14. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на изпълнението на инвестицията е 35 месеца, **но не по-късно от 31.05.2026 г.**

15. Ред за оценяване на предложението за изпълнение на инвестиция:

Предложенията за изпълнение на инвестиции се оценяват в съответствие с разпоредбите на ПМС № 114 от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.

Оценката по настоящата процедура се извършва от комисия за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции при процедура чрез директно предоставяне, определена със заповед на ръководителя на СНД или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура. Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в Информационната система за Механизма. За да бъде допуснато до предоставяне на средства по процедурата, предложението за изпълнение на инвестиция трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) от **Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции по процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ (Приложение VIII към Поканата)**. В съответствие с чл. 24, ал. 3 от ПМС № 114 от 08.06.2022 г. оценяването на предложенията за изпълнение на инвестиции се извършва в срок до един месец от крайния срок за подаването им.

Допълнителна пояснителна информация от кандидатите може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в Информационната система за Механизма ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual>.

Оценката се извършва на един етап и включва всички приложими критерии съгласно Таблицата за комплексна оценка на предложението за изпълнение на инвестиция,

посочена в Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиция при процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ (Приложение VIII към Поканата).

Комплексната оценка включва оценка на административния, финансовия и оперативния капацитет на конкретния краен получател за изпълнение на съответната инвестиция в съответствие с чл. 24, ал. 5 от ПМС № 114/2022 г.

Съгласно чл. 24, ал. 4 от ПМС № 114/2022 г., в случай на установени нередовности, непълноти или несъответствия в предложението, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности, непълноти или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. **Срокът за оценка на предложението спира да тече до датата на тяхното отстраняване.**

Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

16. Критерии и методика за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, описани в Приложение VIII към Поканата.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на процеса на оценка.

17. Начин на подаване на предложение за изпълнение на инвестиция:

Предложението за изпълнение на инвестиция се подава единствено по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване. Подаването на Формуляра за кандидатстване и придружителните документи в Информационната система за Механизма (ИСУН 2020), става единствено с използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>. Ако предложението бъде подадено на хартиен носител, то няма да бъде допуснато до оценка.

Предложението за изпълнение на инвестиция се подава от кандидата, от лице с право да представлява кандидата¹² или от оправомощено от него лице¹³ чрез попълване на уеб базирания Формуляр за кандидатстване, подписан с валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП) с отделна сигнатура (detached file). При оправомощаване следва да се приложи документ за оправомощаване към датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, подписан от законния представител и прикачен в Информационната система за Механизма. От текста на документа следва да става ясно, че законният представител оправомощава съответното лице да подаде с КЕП предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура.

¹² За целите на процедурата под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на кандидата. КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалният представител на кандидата.

¹³ КЕП с титуляр и автор –оправомощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е оправомощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическо лице, различно от кандидата, но изрично упоменато в представеното към предложението за изпълнение на инвестиция пълномощно, като автор на подписа в този случай следва да е оправомощеното физическо лице.

Подготовката и подаването на предложението за изпълнение на инвестиция в Информационната система за Механизма се извършва по следния начин:

- Кандидатът влиза в информационната система за Механизма, раздел НПВУ след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново предложение за изпълнение на инвестиция.

- Предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура се изготвя от кандидата съгласно **Указанията на СНД за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване** (*Приложение VII към Поканата*).

- Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 21 от Поканата, също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в секция 12 „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра.

Съгласно разпоредбите на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН кандидатът подписва с КЕП единствено електронните документи, изисквани и/или представени в оригинал (декларации, подписани с КЕП, приложени към Формуляра за кандидатстване, съгласно т. 18. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване). Достоверността на електронните копия на документи, приложени към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява единствено чрез подписването на формуляра в Информационната система за Механизма.

Предложението за изпълнение на инвестиция се подава винаги от профила на кандидата в Информационната система на Механизма, а не от друг профил, тъй като комуникацията със СНД и с оценителната комисия за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на предложението за изпълнение на инвестиция (ако е приложимо) ще се извършва именно по този път.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от Информационната система за Механизма ИСУН 2020.

Максималният размер на всеки отделен файл към предложение за изпълнение на инвестиция, който се подава чрез системата, е 2 ГБ, като препоръчваме при необходимост документите да бъдат сканирани при минимална резолюция, така че да бъдат четими, но да се облекчи времето за зареждане и съответно сваляне на файла от оценителната комисия.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване.

Информационната система за Механизма се поддържа от дирекция „Централно координационно звено“ и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg

18. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатите трябва да представят чрез Информационната система за Механизма следните документи по един от следните начини:

- изцяло по електронен път чрез Информационната система за Механизма, попълнени в самия формуляр (в случай че формулярът е подаден с КЕП от представляващия кандидата);

- попълнени и подписани на хартиен носител, сканирани и прикачени в секция 12 от Формуляра за кандидатстване;

- попълнени и подписани електронно с КЕП на представляващия кандидата, и прикачени в секция 12 от Формуляра за кандидатстване (препоръчително е подписването да е чрез функцията attached signature – файл и подпис в един документ (подписът се съдържа в документа):

1. Заповед за оправомощаване за подаване на предложението за изпълнение на инвестицията от лице, различно от законния представител на кандидата (когато е приложимо);

2. Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора, попълнена по образец (Приложение I към Поканата).

3. Концепция за изграждане на училищна STEM среда, представена във формат Excel съгласно образец (Приложение II към Поканата), подписана с електронен подпис от директора на училището (или оправомощено от него лице) и от директора на Националния STEM център (или оправомощено от него лице), придружена от документите, представени към Концепцията при нейното съгласуване с Националния STEM център, а именно - Решение на Педагогически съвет за одобряване на Концепцията училищна STEM среда (Приложение IIIв към Поканата) и Декларации от поне двама педагогически специалисти в избраните в Концепцията направления от училището, че ще съдействат за реализиране на Концепцията и ще използват закупеното оборудване в процеса на обучение съгласно образец (Приложение IIIа към Поканата).

4. Проучвания в интернет за стоки и/или оферти за доставки с предложени цени от доставчика на стоката от минимум два източника за доказване на планираните разходи за всеки вид оборудване/обзавеждане/софтуер, планирано в съответния лист за направление в Концепцията за изграждане на училищна STEM среда, представена във формат Excel съгласно образец (Приложение II към Поканата).

5. Документ за собственост и актуална скица на недвижимия имот, обект на интервенция по проекта, от които да е видно, че недвижимият имот се ползва от образователната институция по предложението за инвестиция и е собственост на кандидата или на партньора или публична държавна собственост, предоставена за управление на кандидата или на партньора и не е с предоставени права за ползване или управление на други институции, различни от кандидата/партньора (*освен в случаите, когато недвижимият имот се ползва едновременно от образователната институция по предложението и от друга образователна институция*) (в случай, че в рамките на Дейност 1 кандидат предвижда строително-монтажни работи, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно ЗУТ).

6. Решение на Общинския съвет (в случай че недвижимият имот е публична общинска собственост/публична държавна собственост в управление на общината и не е предоставен за управление на съответното училище-кандидат), с което се дава съгласие съответната община да участва като партньор в предложението за изпълнение на инвестиция (в случай, че в рамките на Дейност 1 кандидат предвижда строително-монтажни работи, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно ЗУТ).

7. Споразумение за партньорство (*Приложение IV към Поканата*) между училището конкретен краен получател и партньора (представя се в случай че недвижимият имот не е собственост и/или не е предоставен за управление на училището-кандидат), когато се предвижда извършване на строително-монтажни работи, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно ЗУТ) (*в случай, че в рамките на Дейност I кандидат предвижда строително-монтажни работи, изискващи издаването на разрешение за строеж съгласно ЗУТ.*

ВАЖНО !!!

Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (*Приложение I към Поканата*), се попълва и се подписва от лицето с право да представлява кандидата/партньора. Кандидатът/партньорът няма право да оправомощава други лица да подписват декларацията, тъй като се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

При подаване на предложението за изпълнение на инвестиция декларацията следва да бъде с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция.

При деклариране на неверни данни от страна на кандидата/партньора, ще бъдат уведомявани компетентните органи.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата/партньора, а преди сключване на договора за финансиране се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
2. с декларации – за обстоятелства, извън т. 1, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

19. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиция:

Всеки конкретен краен получател може да подаде само едно предложение за изпълнение на инвестиция.

Крайният срок за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции, подписани с КЕП през Информационната система за Механизма ИСУН 2020:

Първи прием (първи краен срок) – всички училища в категория до 200 ученици вкл. трябва да са подали своите предложения за изпълнение на инвестиции **не по-късно от 17,30 часа на 21 август 2023 г.**

Втори прием (втори краен срок) - всички училища в категория от 201 до 400 ученици вкл. трябва да са подали своите предложения за изпълнение на инвестиции **не по-късно от 17,30 часа на 19 септември 2023 г.**

Трети прием (трети краен срок) - училища в категория от 401 и повече ученици трябва да са подали своите предложения за изпълнение на инвестиции **не по-късно от 17,30 часа на 19 октомври 2023 г.**

ВАЖНО !!!

Конкретните крайни получатели следва да подадат за съгласуване **Концепция за изграждане на училищна STEM среда по образец** (*Приложение II към Поканата*),

придружена от Решение на Педагогически съвет за одобряване на Концепцията училищна STEM среда (Приложение IIIb към Поканата) и Декларации от поне двама педагогически специалисти в избраните в Концепцията направления от училището, че ще съдействат за реализиране на Концепцията и ще използват закупеното оборудване в процеса на обучение (Приложение IIIa към Поканата) **не по-късно от 2 месеца преди изтичане на съответния краен срок** за подаване на предложения за изпълнение на инвестиции в Информационната система за Механизма ИСУН 2020, както следва:

- 21 юни 2023 г. първи прием за Концепция (първи краен срок) – всички училища в категория до 200 ученици вкл.;
- 19 юли 2023 г. втори прием за Концепция (втори краен срок) - всички училища в категория от 201 до 400 ученици вкл. ;
- 21 август 2023 г. трети прием за Концепция (трети краен срок) - училища в категория от 401 и повече ученици

За час на подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции се счита времето на приложния сървър на информационната система за Механизма, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на предложение за изпълнение на инвестиция лице.

Кандидатите в процедурата могат да искат разяснения във връзка с Поканата до 21 дни преди изтичането на третия краен срок за кандидатстване по процедурата. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма чрез Информационната система за Механизма ИСУН 2020, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията се утвърждават от ръководителя на СНД или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура. Разясненията се дават по отношение на Поканата, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички кандидати. Въпросите на кандидата и разясненията на СНД се публикуват на интернет страницата на СНД <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=437>, в рубрика „Въпроси и отговори“ и в Информационната система за Механизма: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата). В разясненията не се посочва лицето, направило запитването.

20. Допълнителна информация:

Решение за предоставяне на средства и сключване на договор за финансиране:

При наличие на положителен резултат от оценяването на предложението на конкретния краен получател, ръководителят на структурата за наблюдение и докладване или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на средства от Механизма за одобреното предложение.

Ръководителят на Структурата за наблюдение и докладване прекратява процедурата чрез директно предоставяне на средства от Механизма при следните случаи:

- Когато няма постъпили предложения в определения краен срок за подаване или когато всички подадени предложения са оттеглени;

- При спиране на финансирането по съответната инвестиция от Плана за възстановяване и устойчивост или по част от нея;
- Когато конкретен краен получател не отстрани в срок нередовност, непълнота или несъответствие с изискванията или откаже да сключи договор в срок до 15 работни дни от влизането в сила на решението за предоставяне на средства от Плана за възстановяване и устойчивост. В този случай, процедурата за директно предоставяне на средства се прекратява по отношение само на този конкретен краен получател.

Поканата за сключване на договора за финансиране се отправя писмено чрез Информационната система за Механизма ИСУН 2020. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от крайния получател, необходими за подписване на договора за финансиране:

1. Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора – *Приложение I към Поканата* (в случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на предложението се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата/партньора);
2. Декларация за нередности на кандидата/партньора – по образец (*Приложение XI към Поканата*);
3. Финансова идентификация – по образец (*Приложение XII към Поканата*).

Правата и задълженията, които възникват за конкретния краен получател/партньор, са описани в приложения договор за финансиране по Националния план за възстановяване и устойчивост (*Приложение IX към Поканата*) и Общите условия при предоставяне на средства на крайни получатели по Националния план за възстановяване и устойчивост (*Приложение X към Поканата*).

Преди издаване на решение за предоставяне на финансиране, СНД ще извърши проверка по служебен път и при необходимост проверка на място по отношение декларираните от кандидатите/партньорите обстоятелства, че дейностите, съответно разходите, включени в предложението за изпълнение на инвестиция не са финансирани по друг проект или програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизащ/ от общинския бюджет, националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма през последните 5 години преди крайния срок за кандидатстване по настоящата процедура.

21. Приложения към Поканата:

Приложения за попълване и подаване в Информационната система на Механизма:

- Образец на Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I);
- Образец на Концепция за изграждане на училищна STEM среда (Приложение II);
- Образец на Декларация за информирано съгласие от педагогически специалист за участие в реализирането на Концепция за изграждане на училищна STEM среда (Приложение IIIa);
- Образец на Решение на Педагогическия съвет за одобряване на Концепцията (Приложение IIIb);
- Образец на Споразумение за партньорство (Приложение IV);

Приложения за информация:

- Заповед № РД09-853/18.04.2023 г. на министъра на образованието и науката (Приложение Va към Поканата)

- Списък на конкретните крайни получатели и максимален размер на финансиране (Приложение V);
- Образец на Формуляр за кандидатстване с предложение (Приложение VI);
- Указания на СНД за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение VII);
- Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ (Приложение VIII);

Приложения към Условието за изпълнение:

- Образец на Договор за финансиране на инвестиция по Националния план за възстановяване и устойчивост (Приложение IX);
- Общи условия при предоставяне на средства на крайни получатели по Националния план за възстановяване и устойчивост (Приложение X);
- Образец на Декларация за нередности на кандидата/партньора (Приложение XI);
- Образец на Финансова идентификация (Приложение XII);
- Образец на Изменение на бюджет (Приложение XIII);
- Образец на Формуляр за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH) от инфраструктурни инвестиционни проекти (Приложение XIV);
- Образец на Декларация при подаване на финансово-технически отчет (Приложение XV).